

TÍCH TRUYỆN PHÁP CÚ (PHẦN 11)

TÍCH TRUYỆN PHÁP CÚ (PHẦN 11)

Tập "Tích truyện Pháp cú" này được dịch theo bản Anh ngữ "Buddhist Legends" của học giả Eugène Watson Burlingame. Nhà học giả này đã căn cứ trên nguyên tác Pháp cú Sớ Giải (Dhammapada Commentary) bằng tiếng Pàli.

TÍCH TRUYỆN PHÁP CÚ

Nguyên tác: "Buddhist Legends"
Eugène Watson Burlingame

PHẦN 11

THIỆN VIỆN VIÊN CHIẾU

11. Cư Sĩ Hiền Thiện

Nay vui, đời sau vui...

Giáo lý này được Thế Tôn dạy cho một cư sĩ hiền thiện khi Ngài ngụ ở Kỳ Viên. Chúng ta nghe kể ở Xá-vệ có năm trăm thiện tín sinh sống, mỗi người có năm trăm cư sĩ tùy tùng. Người **thiện tín** lớn nhất có bảy con trai và bảy con gái. Mỗi đứa con thường xuyên cúng dường theo lối rút thăm để dâng món cháo đặc và các thức ăn khác.

Ngoài ra còn cúng thức ăn, thức ăn cuối tháng, thức ăn đầu tháng, thức ăn chiều đãi, thức ăn ngày chay, thức ăn cho khách viếng thăm, và thức ăn mùa mưa (hạ). Tất cả những người con đó đều là "thế hệ sau", cho nên thiện tín cùng vợ và mười bốn con duy trì mười sáu cách cúng dường. Và vị thiện tín đức hạnh, chính trực cùng với vợ con đều hoan hỷ trong việc sắp đặt bố thí.

Sau một thời gian, vị thiện tín mắc bệnh và sức khỏe suy sụp. Mong muốn được nghe pháp, ông gửi lời đến Thế Tôn xin cử tám hay mười sáu Tỳ-kheo đến. Đức Thế Tôn gửi các Tỳ-kheo và họ đi ngay đến vây quanh giường ông ta, rồi ngồi xuống chỗ được dành sẵn.

Vị thiện tín nói:

- Chư Tôn giả! Bây giờ muốn thấy các Ngài khó lắm vì tôi yếu quá, xin tụng lại cho tôi nghe một bài kinh thôi.

- Ông thích nghe kinh gì hử thiện tín?

- Kinh Tứ Niệm Xứ, phổ cập đối với tất cả chư Phật.

Thế là chư Tăng bắt đầu tụng bài kinh, mở đầu bằng những lời: "Chỉ có đường này, này các Tỳ-kheo, con đường duy nhất này dẫn đến sự cứu độ chúng sanh".

Vào lúc ấy từ sáu cõi trời hiện đến sáu chiếc xe dài một trăm năm mươi dặm do một ngàn con ngựa Sindth thuần chủng kéo, trang hoàng với đủ loại trang sức rực rỡ.

Trên mỗi chiếc xe ngựa có một vị trời đứng, và mỗi vị trời nói:

- Cho phép chúng tôi chở Ngài về thiên giới của chúng tôi.

Và họ nói tiếp:

- Giống như ta đập bể một bình đất và thay bằng một bình vàng, cũng như thế chúng sanh sanh thiên sẽ được hạnh phúc trên cõi trời của chúng tôi.

Vị cư sĩ không muốn bị ngắt quãng trong khi nghe pháp, liền van xin:

- Hãy khoan! Hãy khoan!

Các Tỳ-kheo nghĩ rằng ông ta nói với mình nên dừng tụng pháp. Con trai và con gái của ông khóc thét:

- Trước kia cha chúng tôi không bao giờ cho rằng mình đã được nghe pháp đầy đủ, mà nay sau khi thỉnh các Tỳ-kheo đến và yêu cầu tụng pháp, chính ông ngăn họ lại. Rốt cuộc không ai mà không sợ chết.

Các Tỳ-kheo bàn với nhau:

- Không phải lúc ở lại.

Và lập tức họ đứng lên ra đi.

Sau một lúc, thiện tín tỉnh lại và hỏi các con:

- Tại sao các con khóc?

Họ đáp:

- Cha thân yêu, cha mời các Tỳ-kheo lại, và ngay khi đang nghe pháp, chính cha ngăn họ tụng pháp. Chúng con khóc vì nghĩ rằng rốt cuộc không ai là không sợ chết.

- Nhưng các vị Tỳ-kheo quý kính đâu rồi?

- Các Tỳ-kheo đã bảo nhau: "Đây không phải là lúc nên ở lại", và lập tức họ từ chỗ ngồi đứng lên ra đi.

- Các con yêu, ta không phải nói với các Tỳ-kheo quý kính như vậy.

- Vậy thì cha nói với ai, cha thân yêu?

- Từ sáu cõi trời có sáu vị trời hiện đến trong sáu xe ngựa trang hoàng lộng lẫy, và đứng trên xe ngựa lơ lửng trên không, họ nói với cha: "Hãy hưởng hạnh phúc trên thiên giới của chúng tôi". Và cha đã trả lời với họ: "Hãy khoan! Hãy khoan!"

- Cha thân yêu, những xe ngựa ở đâu, sao chúng con không thấy?

- Ta có vòng hoa nào không?

- Có, thưa cha.

- Cõi trời nào vui sướng nhất?

- Cha thân yêu! Vui sướng nhất là cõi trời Đâu-suất nơi cha mẹ chư Phật cư trú, cùng với tất cả các vị Phật tương lai.

- Tốt lắm, vậy hãy ném lên không một vòng hoa mà nói: "Hãy khiến vòng hoa này mắc vào chiếc xe ngựa của cõi trời Đâu-suất".

Những người con của của vị thiên tín ném lên và vòng hoa mắc vào gọng xe ngựa treo lơ lửng trên không. Đám con thấy vòng hoa lơ lửng trên không, nhưng không thấy xe ngựa. Vị thiên tín hỏi:

- Các con có thấy vòng hoa không?

- Vâng, chúng con thấy.

- Vòng hoa này treo lơ lửng nơi chiếc xe ngựa đến từ cõi trời Đâu-suất. Cha sắp đi đến cõi trời Đâu-suất, đừng lo lắng. Nếu các con muốn tái sinh theo cha, hãy làm những công đức như cha đã làm.

Khi dứt lời, ông chết và đặt chân lên chiếc xe ngựa, lập tức ông tái sinh thành một vị trời thân cao ba phần tư dặm, được trang điểm với sáu mươi xe đồ trang sức. Ông có một ngàn thiên nữ theo hầu và ở trong cung điện bằng vàng rộng hai mươi lăm dặm.

Khi những Tỳ-kheo về đến tinh xá, đức Phật hỏi họ:

- Các Tỳ-kheo, vị thiên tín có nghe tụng đọc pháp không?

- Có, bạch Thế Tôn! Nhưng nửa chừng ông ta kêu lên: "Hãy khoan! Hãy khoan!" và ngăn chúng con lại. Rồi con trai và con gái ông ta bắt đầu khóc. Lập tức, chúng con bảo nhau: "Đây không phải là lúc nên ở lại", và chúng con ttừ chỗ ngồi đứng lên ra đi.

- Các Tỳ-kheo! Ông ấy không nói với các ông. Từ sáu tầng trời có sáu vị trời đến trên sáu chiếc xe ngựa lộng lẫy, và họ gọi vị thiên tín ấy đi với họ; nhưng thiên tín không muốn bài pháp đang đọc bị ngắt quãng nên nói với sáu vị trời như thế.

- Thật vậy sao, Thế Tôn?

- Đó là sự thật, các Tỳ-kheo ạ!

- Bạch Thế Tôn, bây giờ ông ấy tái sinh nơi nào?

- Trên cõi trời Đâu-suất, các Tỳ-kheo!
- Bạch Thế Tôn, nhưng gần đây ông sống rất vui sướng giữa các thân tộc của mình, và bây giờ ông ấy cũng đi tái sinh một nơi vui thú.
- Đúng vậy, các Tỳ-kheo! Ông là người giác tỉnh. Dù cư sĩ hay tu sĩ, ông được sung sướng cả hai nơi như nhau.

Nói xong, Ngài đọc Pháp cú:

(16) Nay vui, đời sau vui,
Làm phước, hai đời vui,
Nó vui, nó an vui,
Thấy nghiệp tịnh mình làm.

*

(Còn tiếp)

Nguồn: "[Tích Truyện Pháp Cú](#)" được Thiền viện Viên Chiếu dịch theo bản Anh ngữ "Buddhist Legends" của học giả Eugène Watson Burlingame.